

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD	PESEL
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

POZIOM ROZSZERZONY

MAJ 2013

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 22 strony, i płytę z nagraniami. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza to test, część druga wymaga analizy przykładów muzycznych, a część trzecia napisania wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Arkusz zawiera 20 zadań. Do zadań nr 16, 17, 18 i 19 dołączone są przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Rozwiązuj te zadania po wysłuchaniu przykładów. Przed przesłuchaniem przykładów, zapoznaj się z treścią poleceń. Zadania te oznaczone są .
4. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
5. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
8. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
9. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
10. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

MHM-R1_1P-132

Część I – test (20 pkt)**Zadanie 1. (2 pkt)**

Sergiusz Prokofiew, opisując jeden z kierunków stylistycznych muzyki XX wieku, wyraził następujący pogląd:

Pisać tylko według reguł ustanowionych przez klasyków, to znaczy być uczniem, a nie mistrzem.

A. Podaj nazwę kierunku stylistycznego muzyki XX wieku, do którego odnoszą się słowa wypowiedziane przez Sergiusza Prokofiewa.

.....

B. W kontekście założeń stylistycznych wskazanego kierunku wyjaśnij, jak Sergiusz Prokofiew rozumiał pojęcie „mistrza”.

.....

.....

.....

Zadanie 2. (1 pkt)

Z *Baletami Rosyjskimi*, słynnym zespołem założonym w Paryżu w 1909 r. przez Sergiusza Diagilewa, współpracowało wielu wybitnych artystów. Wymień dwóch kompozytorów różnych narodowości, których utwory wykonywały *Balety Rosyjskie*.

1. ....

2. ....

Zadanie 3. (1 pkt)

Wyjaśnij znaczenie terminu *dramma giocoso* oraz podaj tytuł opery Wolfganga A. Mozarta, określonej przez kompozytora tym terminem.

wyjaśnienie terminu *dramma giocoso*: .....

.....

tytuł opery: .....

Zadanie 4. (1 pkt)

Niektórzy wykształceni muzycznie synowie Jana Sebastiana Bacha znani są w historii muzyki pod przydomkami utworzonymi od nazw miejscowości, w których działali. Dopasuj do dwóch wymienionych synów Bacha – kompozytorów odpowiednie przydomki, wybrane z niżej podanych.

Bach berliński

Bach drezdeński

Bach londyński

Carl Philipp Emanuel Bach, czyli .....

Johann Christian Bach, czyli .....

Zadanie 5. (2 pkt)

W jednym z listów kompozytora do rodziny, ujętych w formę zabawnej gazetki, w rubryce „Wiadomości zagraniczne”, znajduje się przytoczony poniżej fragment:

Dnia 29 sierpnia [1824] J. Pan Pichon przejeżdżając przez Nieszawę usłyszał na płocie siedzącą Catalani, która coś całą gębą śpiewała. Zajął go to mocno, a lubo usłyszał arię i głos, niekontent jednak z tego, starał się wiersze usłyszeć. Po dwakroć przechodził koło płotu, ale na próżno, bo nic nie rozumiał; aż na koniec, zdjęty ciekawością, dobył trzech groszy, obiecał je śpiewaczce, byleby mu śpiewkę powtórzyła. Długo się kręciła, krzywiła i wymawiała, lecz zachęcona trzema groszami zdecydowała się i zaczęła śpiewać mazureczka...

A. Wymień imię i nazwisko kompozytora, autora powyższych słów, kryjącego się pod pseudonimem Pichon.

.....

B. Podaj, jaką nazwą opatrzył kompozytor listy, z których pochodzi cytowany fragment.

.....

Zadanie 6. (1 pkt)

Spośród niżej wymienionych terminów wybierz i podkreśl ten, który jest związany z powstaniem dramatu greckiego.

elegia   rapsod   dytyramb   hymn   pean   oda

Zadanie 7. (1 pkt)

Zestaw tytuły słynnych koncertów instrumentalnych z pasującymi do nich cechami. W tym celu przyporządkuj cyfrom odpowiednie litery.

1.	J. Brahms – <i>II Koncert fortepianowy B-dur</i>	A.	swobodna, jednoczęściowa budowa zbliżona do poematu symfonicznego
2.	N. Paganini – <i>II Koncert skrzypcowy h-moll</i>	B.	czteroczęściowy koncert, cechujący się równorzędną partią solisty i orkiestry
3.	F. Liszt – <i>II Koncert fortepianowy A-dur</i>	C.	błyskotliwa, popisowa partia solisty na tle akompaniującej, drugoplanowej partii orkiestry
4.	J. S. Bach – <i>V Koncert brandenburski D-dur</i>	D.	czteroczęściowy koncert, w którym partie solowe realizowane są w obsadzie triowej
		E.	koncert, w którym grupa concertino składa się z fletu, solowych skrzypiec a także koncertującego klawesynu

1.	
----	--

2.	
----	--

3.	
----	--

4.	
----	--

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 8. (1 pkt)

Motet *In te Domine, speravi* (Psalm XXX, *W Tobiem, Panie, nadzieję miał*), wydrukowany w 1554 roku w Norymberdze, jest pierwszym polskim utworem wydanym za granicą. Podaj nazwisko autora tego motetu.

.....

Zadanie 9. (2 pkt)

A. Przedstaw zasadę budowy czteroczęściowej symfonii klasycznej. W tym celu uzupełnij tabelę, wpisując w jej rubryki typowe ukształtowania formalne oraz tempo poszczególnych części cyklu.

Nr części	Forma	Tempo
1.		
2.		
3.		
4.		

B. Podaj nazwisko kompozytora, który w miejsce części tanecznej wprowadził do symfonii scherzo, i wskaż wybrany przykład jego symfonii z zastosowaniem scherza.

nazwisko kompozytora: .....

symfonia (numer, tonacja) .....

Zadanie 10. (1 pkt)

Poniżej przedstawiono znaki nutowe stosowane do zapisu muzyki w okresie renesansu. Podaj nazwę notacji.

.....

nuty:

pauzy:

Zadanie 11. (1 pkt)

Podaj nazwisko kompozytora, który jest twórcą tzw. *akordu prometejskiego*.

.....

Zadanie 12. (2 pkt)

Podaj imię i nazwisko autora wszystkich wymienionych poniżej utworów. Przy każdym tytule wpisz nazwę gatunku muzycznego, który reprezentuje dane dzieło.

kompozytor: .....

Salome .....

Don Kichot .....

Sinfonia domestica .....

Zadanie 13. (1 pkt)

Kompozytorzy chętnie tworzyli utwory przeznaczone do wykonywania na instrumentach, na których sami grali. Połącz nazwiska kompozytorów – wirtuozów z odpowiednimi dla nich instrumentami. W tym celu przyporządkuj cyfrom właściwe litery.

1. Ignacy Jan Paderewski
2. Grażyna Bacewicz
3. Feliks Nowowiejski

- A. klarnet
- B. fortepian
- C. organy
- D. skrzypce

1.	
----	--

2.	
----	--

3.	
----	--

Zadanie 14. (1 pkt)

Podaj, jakiego elementu muzycznego dotyczą następujące określenia wykonawcze: *glissando*, *sul ponticello*, *con sordino*.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
	Maks. liczba pkt	1	2	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 15. (2 pkt)

Wielkim wydarzeniem artystycznym, o którym informuje zamieszczony poniżej afisz, było otwarcie jednego z najważniejszych teatrów operowych świata – Metropolitan Opera House. Działalność sceny zainaugurowała inscenizacja francuskiej opery Charlesa Gounoda.

STEINWAY & SONS'
PIANO-FORTES.

THE STANDARD PIANOS OF THE WORLD.

Warerooms, Steinway Hall,
No. 30, 107 and 111 East Fourteenth Street,
NEW YORK CITY.

Park & Tilford,
917 and 919 Broadway,
656-660 Sixth Avenue,
118, 120, 122 Sixth Avenue,
NEW YORK
39 Rue de Chateau d'Eux,
PARIS.

RUNKEL BROS'
FINE VANILLA CHOCOLATE

O. F. KLUNDER,
FLORIST,
No. 807 BROADWAY, NEW YORK.
(No. 208 and 210 St.)
Ladies' Bouquets at Ring Ring.

ARTISTIC GAS FIXTURES,
Portable Stands, Fine Lamps,
MILLY GIDDINGS & BROS.,
114-116 CANAL STREET,
NEW YORK.

Steinway & Sons' Pianos are endorsed by Wagner, Rubenstein, Liszt, Theo. Thomas, Berlioz, etc.

METROPOLITAN OPERA HOUSE.

MR. HENRY E. ABBEY, Director.
Acting Manager, MR. MAURICE GRAU.

MONDAY EVENING, OCTOBER 22, 1883,
INAUGURAL NIGHT
AND
First Night of the Subscription,
WHICH GOUNOD'S OPERA OF
"FAUST."

Will be presented with the following Cast:

FAUST, - - - - - Sig. ITALO CAMPANINI
MEPHISTOPHELES, - - - - - Sig. FRANCO NOVARA
VALENTINO, - - - - - Sig. GIUSEPPE DEL PUENTE
WAGNER, - - - - - Sig. CONTINI
SIEBEL, - - - - - Mme. SOFIA SCALCHI
MARTA, - - - - - Mlle. LOUISE LABLACHE
(Who has kindly consented to assume the part at short notice. Her first appearance.)
MARGHERITA, - - - - - Mme. CHRISTINE NILSSON

Musical Director and Conductor, - Sig. VIANESI

WEBER PIANO USED.
Mason & Hamlin's Organ Used.

All the above Operas performed at this House can be had in every form, Vocal and Instrumental at G. SCHIRMER, No. 33 Union Square, Importer and Publisher of Music.

The Scenery by Messrs. Fox, Schaeffer, Maeder, and Thompson.
The Costumes are entirely new, and were manufactured at Venice by D. Ascoli
The Apartments by Mr. Bradwell.
Machinists, Messrs. Lundy & Gifford.

NIGHTLY PRICES OF ADMISSION:

Boxes, including six (6) seats.....	\$50
Orchestra Stalls.....	5
Palque Stalls.....	3
Family Circle (reserved).....	2
Admission to Family Circle.....	1

Seats and Boxes can be secured at the Box Office of the Metropolitan Opera House, which will remain open daily from 10 A. M. to 7 P. M.

Doors open at 7.15. Performances at 8 precisely

Gasolles Gabrielle & Son, Florists to the Metropolitan Opera House.
Opera Glasses on Hire in the Lobby.
L. F. Mason, Caterer
Parties desiring lists can be supplied by the Waiter, or Corridor.

Business Manager - Mr. W. W. TILLOTSON.
Treasurer - Mr. CHAR. H. MATHEWS.

m. Knabe & Co.
PIANO-FORTES.
UNRIVALED IN
Tone, Touch, Workmanship
and Durability.
WILLIAM KNABE & CO.,
No. 112 Fifth Ave.,
NEW YORK

Bacon Pianos. 1883
FRANCIS BACON'S PIANO FACTORY,
Late Haver & Borton—Rivers & Knott
Grand, Square and Upright Pianos,
BROADWAY and 42d STREET.

RICHARD HECKSCHER, Jr.
COAL.
OFFICES:
Trinity Building, 111 Broadway,
435 East 23d Street,
201 East 14th Street,
(bet. 2d & 3d Aves.)
WEARVES:
Foot of 23d Street, East River.
Foot of Rivington St.,
NEW YORK

MITCHELL, VANCE & CO.,
Manufacturers of
**Gas Fixtures, Lamps, Clocks
AND BRONZES.**
636 and 638 Broadway, New York.

BARRETT HOUSE,
BROADWAY AND 12d STREET, - NEW YORK.
(European Plan)
Rooms, \$1.00 Per Day and Upwards.
Wedding and Supper Parties a Specialty.
Albany Butcher, Proprietor.

A. Podaj nazwisko poety, którego dzieło stanowiło podstawę libretta tej opery.

.....

B. Podaj nazwę miasta, w którym znajduje się słynny gmach Metropolitan Opera House.

.....

Część II – analiza przykładów muzycznych (10 pkt)

Przykłady nutowe

1. Przykład nutowy nr 1 i 2 do zadania nr 16 – *Allemande* i *Courante* z *VI Suity francuskiej E-dur* J. S. Bacha.
2. Przykład nutowy do zadania nr 17 – wstęp do pierwszej części suity symfonicznej *Szeherazada op. 35* M. Rimskiego-Korsakowa.
3. Przykład nutowy do zadania nr 18 – początek pierwszej części *Suity lirycznej* A. Berga.
4. Przykład nutowy do zadania nr 19 – miniatura pt. *Taniec piskląt w skorupkach* z cyklu *Obrazki z wystawy* M. Musorgskiego.

Na podstawie nagrań i nut przeprowadź analizę czterech przykładów zgodnie z poleceniami w zadaniach nr 16 – 19. Z treścią poleceń zapoznaj się **przed** przystąpieniem do przesłuchania nagrań.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	15.
	Maks. liczba pkt	2
	Uzyskana liczba pkt	

Przykład nutowy nr 1 do zadania nr 16 – Allemande z VI Suity francuskiej E-dur
Johanna Sebastiana Bacha.

1. Allemande

1 5 7 8 13 15 18 20 23 27

Przykład nutowy nr 2 do zadania nr 16 – *Courante* z VI *Suity francuskiej E-dur*
Johanna Sebastiana Bacha.

2. Courante

4

7

10

13

17

20

23

26

29

Przykład nutowy do zadania nr 17 – wstęp do pierwszej części suity symfonicznej
Szeherazada op. 35 Nikolaja Rimskiego-Korsakowa.

N. Rimski-Korsakow, Op. 35

Largo e maestoso M.M. $\text{♩} = 48$ G.P. G.P.

Flauto piccolo

2 Flauti

2 Oboi

2 Clarinetti in A

2 Fagotti

4 Corni in F

2 Trombe in A

3 Tromboni e Tuba

Timpani in E H

Arpa

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

pesante

ff

mf

pp

trm

G.P.

Lento $\text{♩} = \text{♩}$
Recit.

Fl.
Ob.
Clar.
Fag.
Cor.
Arpa
Viol.

colla parte
Solo
espressivo

Recit.
Lento $\text{♩} = \text{♩}$

Arpa *mf*
Viol.

Cadenza
ten.

Przykład nutowy do zadania nr 18 – początek pierwszej części *Suity lirycznej* Albana Berga.

I
Allegretto gioiale Alban Berg (1885-1935)

1 $\text{♩} = 100$ (Tempo I)

Violino I
Violino II
Viola
Violoncello

2 *poco f*
3 *mf fp fp*

4 5 *poco pesante* 6
7 *pp espr.* *mf* *pp (Echo)* *poco mar.*
8 *pp* *poco f* *poco f*
9 *1. Gg. fortsetzend* *pp* *p* *molto p* *mp*
cato *pizz.* *p*

Przykład nutowy do zadania nr 19 – miniatura pt. *Taniec piskląt w skorupkach* z cyklu *Obrazki* z wystawy Modesta Musorgskiego.

Scherzino
Vivo, leggero

pp
una corda

5

9

13

17

mf *cresc.* *f* *sf*

Trio

8va

23 *ppp*

27 (8)

31 8va

35 (8)

Da Capo il Scherzino, senza Trio, e poi Coda.

Coda

39 *mf* *P* *dim.* *pp*

8va

Attacca

Zadanie 16. (3 pkt)

Na podstawie nagrania i zapisu nutowego porównaj *allemande i courante* z VI *Suity francuskiej E-dur* Johanna S. Bacha, a następnie opisz ich podobieństwa i różnice w zakresie formy i stylu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 17. (3 pkt)

Zapoznaj się z zapisem nutowym oraz nagraniem wstępu do pierwszej części *suity symfonicznej Szeherazada* Rimskiego-Korsakowa, a następnie wykonaj polecenia A i B.

- A. Zaznacz w nutach dwie podstawowe myśli tematyczne utworu, będące muzycznym odpowiednikiem głównych postaci legendarnej historii o groźnym sultanie Szahriarze i jego pięknej żonie Szeherazadzie.
- B. Biorąc pod uwagę treści programowe oraz koncepcję brzmieniową utworu, wyjaśnij, w jaki sposób kompozytor zróżnicował główne myśli tematyczne. W tym celu opisz każdy z tematów, wskazując po dwa środki muzyczne służące kształtowaniu ich struktur brzmieniowych.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 18. (2 pkt)

Zapoznaj się z zapisem nutowym oraz nagraniem fragmentu pierwszej części *Suity lirycznej* Albana Berga, a następnie wykonaj polecenia A i B.

- A. Wypisz z partii pierwszych skrzypiec nazwy literowe wszystkich dźwięków pierwszego pokazu serii melodycznej, stanowiącej podstawę kształtowania tej części utworu oraz nazwij rodzaj zastosowanej tu techniki kompozytorskiej.

seria: .....

nazwa techniki: .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	16.	17.	18.
	Maks. liczba pkt	3	3	2
	Uzyskana liczba pkt			

- B. Biorąc pod uwagę przebieg interwałowy tej serii, podaj jedną cechę charakterystyczną dla sposobu jej kształtowania.

.....

.....

Zadanie 19. (2 pkt)

Zapoznaj się z zapisem nutowym i nagraniem miniatury *Taniec piskląt w skorupkach* z cyklu *Obrazki* z wystawy Modesta Musorgskiego.

Do stworzenia tego cyklu zainspirowała kompozytora wystawa dzieł współczesnego malarstwa rosyjskiego artysty.

- A. Podaj nazwisko tego artysty.

.....

- B. Opisz trzy środki kompozytorskie wskazujące na ilustracyjny charakter tej miniatury.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CZĘŚĆ III – WYPRACOWANIE

Zadanie 20. (20 pkt)

Napisz wypracowanie na jeden z niżej podanych tematów.

- Przedstaw przemiany gatunku suity na wybranych przykładach z literatury muzycznej od baroku do XX w. W wypowiedzi uwzględnij zagadnienia dotyczące formy, obsady wykonawczej oraz techniki kompozytorskiej.
W pracy wykorzystaj wyniki analizy przykładów muzycznych z drugiej części arkusza.
- Muzykę tworzy naród, a my artyści, tylko ją opracowujemy* (Michail Glinka).
Przedstaw, w jaki sposób idea muzyki narodowej realizowana była przez rosyjskich kompozytorów w XIX w.
W pracy odnieś się do powyższej wypowiedzi Glinki.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	19.	20.
	Maks. liczba pkt	2	20
	Uzyskana liczba pkt		

BRUDNOPIS

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO